CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	EJAP-P0-100, EJAU-P0-100
Termin egzaminu:	9 maja 2024 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2024 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			F
1.3.			T
1.4.			T
1.5.			T

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	F
2.2.		2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D
2.3.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
2.4.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
2.5.		2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.2.			A
3.3.		2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
3.4.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
3.5.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C
4.2.			E
4.3.			F
4.4.			D

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
5.2.		3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
5.3.		3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			C
6.3.			B
6.4.			A
6.5.		3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
7.2.			D
7.3.			C

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
8.2.			A
8.3.			C
8.4.			C
8.5.			A

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
9.2.			C
9.3.			A
9.4.			B
9.5.			B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Właśnie wróciłeś(-aś) z wycieczki, na którą postanowiłeś(-aś) wybrać się w pojedynkę – bez towarzystwa. We wpisie na swoim blogu:

- **poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę**
- **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**
- **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
- **doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę.**

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje […] przedmioty […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.6. Zdający wyraża swoje opinie, intencje, preferencje […].
7.8. Zdający […] udziela rady.
8.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
      • **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
      I brought myself a wonderful T-shirt. (jedno odniesienie)
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
      I brought a wonderful T-shirt with Big Ben on it. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
      • **doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę**
      You should take your phone, a map and some money.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

I think you should take a credit card to avoid problems with paying for hotels.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *take photos, walking tour, peace and quiet, mobile phone* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**

   I was so happy and sad when I saw Gordon Ramsey.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. opisując pamiątkę, zdający pisze *I brought a hat.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't have any advice for you.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
    - **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**

    During the trip I saw a <u>niedźwiedź</u> and I didn't know what to do. („nie odniósł się")
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
    - **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**

    I brought myself a beautiful mug with a smile <u>na nim</u>. („odniósł się")

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 10.
Właśnie wróciłeś(-aś) z wycieczki, na którą postanowiłeś(-aś) wybrać się w pojedynkę – bez towarzystwa. We wpisie na swoim blogu:

- **poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę**
- **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**
- **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
- **doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę.**

Hi everyone!
I'm back from my trip. I went on it all by myself.

• **poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę – bez towarzystwa**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia. ***7.6. Zdający wyraża swoje opinie, intencje, preferencje […].***
Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie, gdzie się wybrał na wycieczkę **oraz** co go skłoniło do samotnej wyprawy) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *I went to the mountains. I did it because I wanted to feel independent and make new friends.* („odniósł się i rozwinął") Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.: • poinformował, gdzie się wybrał na wycieczkę, np. *I went to Italy.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO • napisał, co go skłoniło do samotnej wyprawy, np. *My parents encouraged me to travel on my own.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia. Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np. • *I went to Brighton. It is situated in the south of England.* (rozbudowana informacja dokąd się wybrał, ale brak wyjaśnienia, dlaczego zdecydował się pojechać w pojedynkę), • *I went alone because I wanted to travel like my grandfather and develop survival skills and character.* (rozbudowane wyjaśnienie dlaczego zdający zdecydował się pojechać na wycieczkę w pojedynkę, ale brak informacji dokąd się wybrał), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia. Jako realizacja pierwszego członu polecenia – czyli poinformowanie, dokąd zdający wybrał się na wycieczkę – **nie jest wymagane** wskazanie konkretnego miejsca; akceptowany jest opis miejsca, do którego zdający się wybrał, bez wskazania nazwy, np. *I went to a seaside town.* (odniósł się) Realizując pierwszy człon polecenia zdający może wskazać konkretną miejscowość, kraj lub region, do którego się wybrał. Akceptowane jest podanie nazwy miejscowości, kraju lub

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

regionu, np. *I went to Paris*. (odniósł się); *I decided to sightsee in the region of Costa del Sol in Spain*. (odniósł się)

Nazwy miejscowości, krajów lub regionów, użyte w języku innym niż język egzaminu, **są akceptowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *I went to Bieszczady/Zakopane*. (odniósł się)

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego.** Jeżeli zdający realizuje pierwszy człon tego podpunktu polecenia używając czasu teraźniejszego, to taka realizacja tego członu **nie jest akceptowana**, np. *I go to Greece.* (nie odniósł się) **ALE** *I go to Greece and spent there two weeks.* (odniósł się)

Wskazując powód wybrania się na wycieczkę w pojedynkę – bez towarzystwa, zdający może odnieść się do, np.

- swojej osobowości / indywidualnych potrzeb, np. *I decided to do it because I wanted to improve my mental health.* (odniósł się)*; Whenever travelling alone, I feel more relaxed.* (odniósł się); *I wanted to see places I hadn't been to before.* (odniósł się)
- korzyści wynikających z podróżowania bez znajomych/członków rodziny, np. *While travelling alone, I have the chance to do only what I feel like doing each day.* (odniósł się); *When I'm on my own, I spend as much money as I want and on what I want to spend.* (odniósł się); *I decide for myself, for example, what restaurant I will have dinner in*. (odniósł się)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na jego decyzję o podróżowaniu w pojedynkę, np. *I couldn't find anyone to go on this trip with me*. (odniósł się); *I read a blog about travelling alone and I decided to try it.* (odniósł się)

Akceptowana jest taka realizacja drugiego członu tego podpunktu polecenia, w której zdający **NIE** używa zwrotów i wyrażeń, informujących, że podany powód dotyczy wycieczki **w pojedynkę – bez towarzystwa**.

Spójniki *so, because* nie są wymagane, gdy z kontekstu wypowiedzi wynika powód wybrania się na wycieczkę w pojedynkę, np. *I wanted to spend each day any way I liked without having to follow the decisions of my parents.* (odniósł się); *I went to Greece. It has been a dream of mine since childhood and finally I wanted to make it happen.* (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie, że zdający podróżował w pojedynkę **nie jest traktowane** jako realizacja drugiego członu polecenia, np. *I went there alone*. (nie odniósł się)

Akceptowana jest samotna wycieczka w ramach grupowego wyjazdu z biurem podróży **pod warunkiem**, że z pracy nie wynika, że była to wycieczka w towarzystwie znajomych, przyjaciół czy rodziny.

Akceptowane jest podanie powodu wyjazdu na wycieczkę w pojedynkę **w czasie teraźniejszym**, np. *Travelling alone always calms me down*.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający pisze o wyjeździe na wycieczkę w towarzystwie osoby, którą zna, np. *I decided to go to Spain with my friend and we spent lovely time there.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
During the whole trip nobody accompanied me.	My mother advised me to choose a solo trip around Turkey.	I spent one month in France, because I wanted to test my language skills and see how it is to be alone.
I enjoy travelling with my parents.	I wanted to meet more people and gain more confidence.	I decided to go to Italy for some time. I just wanted to feel the Italian atmosphere and get to know its history.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

- **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do nieoczekiwanego spotkania z jakąkolwiek osobą, które miało miejsce w trakcie wycieczki, np. *I met/saw a famous singer.* (odniósł się)

Nieoczekiwane spotkanie może dotyczyć pojedynczej osoby i/lub grupy osób.

Jako odniesienie się do tego podpunktu polecenia akceptowane jest także:
- przypadkowe spotkanie/zobaczenie jakiegoś zwierzęcia, np. *One day when I was walking in the forest, I saw a big bear looking at me.* (odniósł się i rozwinął)
- opisanie wydarzenia z udziałem osób/zwierząt, którego zdający był świadkiem / które zaobserwował w trakcie wycieczki, np. *While having a rest on the beach, I saw a group of people getting ready for scuba diving*. (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie, że (w trakcie podróży w pojedynkę) miało miejsce niespodziewane spotkanie, **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *During one of my trips, there was an unexpected meeting*. (nie odniósł się).

Jako **element rozwijający** ten podpunkt polecenia akceptuje się:
- okoliczności przypadkowego spotkania, które miało miejsce w trakcie wycieczki w pojedynkę
- zalety/korzyści uzyskane dzięki temu spotkaniu
- opinie/wrażenia/reakcje dotyczące spotkania
- opis osoby, którą zdający spotkał/zobaczył
- fakty dotyczące miejsca, w którym doszło do spotkania

pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje, kogo lub co nieoczekiwanie spotkał w trakcie wycieczki, np. *I was so excited when I went to the restaurant and met a famous chef.* (odniósł się i rozwinął); *After the first night spent in a holiday cottage, I opened the window and to my surprise I saw a bear sleeping in front of the house*. (odniósł się i rozwinął); **ALE** *After the first night spent in*

a holiday cottage, I opened the window and saw a forest. The view was very scary for me. (nie odniósł się)

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego.** Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając czasu teraźniejszego, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I see my favourite actor. I talk to him and we take a selfie.* (R->O) **ALE** *I went to the park and I see my friends. I was very happy*. (odniósł się i rozwinął)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający

- stwierdza, że nie było żadnego przypadkowego spotkania, np. *During the whole trip I didn't meet anybody.*
- opowiada o przebiegu spotkania, które miało miejsce w trakcie wycieczki w pojedynkę, ale nie było to spotkanie przypadkowe tylko zaplanowane, np. *While planning the trip I promised my uncle to meet him and I did it. I spent with him the whole night; I planned to meet my old friend Jack in Finland at the bar.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I like meeting new people.	I went to see a waterfall and there I met one of my classmates.	When I was taking pictures at a party on the beach, I saw my cousin who was dancing with his friends. I went to him and said "Hello".
I arranged a meeting with my friend.	While I was in the park, I noticed an owl.	In Venice when I took a gondola, I saw Beyoncé taking the next one.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

• **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
5.1. Zdający opisuje […] przedmioty […].
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje pamiątkę przywiezioną z wycieczki, na którą wybrał się w pojedynkę. Samo wskazanie, co jest przywiezioną pamiątką, nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *I bought a souvenir. It's a mug*. (nie odniósł się); **ALE** *I bought a souvenir. It's a blue mug*. (odniósł się) Nie jest wymagane użycie słowa „pamiątka". Zdający może opisać konkretną rzecz, którą przywiózł z wycieczki. Opis pamiątki może odnosić się do takich cech jak, np. • wygląd (rozmiar, kształt, kolor, materiał itp.), np. *I bought myself a big magnet in the shape of a Venetian gondola.* (odniósł się i rozwinął); *I brought some stone sculptures in Greece*. (odniósł się) • przeznaczenie (do czego służy), np. *I bought some grilling forks*. (odniósł się); *My best souvenirs are the selfies I took in each place I visited. They are wonderful memories*. (odniósł się i rozwinął) . Akceptowane są również komunikatywne odpowiedzi, w których zdający np. • porównuje przywiezioną pamiątkę z innymi przedmiotami, np. *The T-shirt I brought back from America as a souvenir is much more colourful than those from other countries.* (odniósł się i rozwinął) • wyraża swoje własne zdanie i/lub opinie innych osób na temat przywiezionej pamiątki, np. *I bought a beautiful souvenir. It's an African mask*. (odniósł się*); I bought a picture. It's great.* (odniósł się) • traktuje jako pamiątkę wspomnienia/doświadczenia z wyjazdu, np. *I brought wonderful memories*. (odniósł się). Jeżeli zdający skupia się wyłącznie na jednej z cech, np. odnosi się tylko do kolorystyki przywiezionej pamiątki, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana maksymalnie na poziomie „odniósł się", np. *The socks I bought are blue, white and red*. (odniósł się) Użycie liczebników i/lub innych wyrażeń określających ilość/liczbę nie jest uznawane za kolejne odniesienie do tego punktu polecenia, np. *I bought 2 pairs of sports sneakers*. (odniósł się) Jeżeli zdający: • informuje o okolicznościach nabycia pamiątki, dla kogo ją kupił, co się dzieje z pamiątką, np. gdzie pamiątka się znajduje, komu ją przekazał po powrocie z wycieczki, • pisze o wspomnieniach związanych z pamiątką, to taka realizacja tego podpunktu polecenia traktowana jest jako element rozwijający **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego polecenia, czyli opisuje pamiątkę, np. *In the desert I took an amazing photo and now it's on the wall in my living room,* (odniósł się i rozwinął), **ALE** *I have a seashell which reminds me of my holidays in Greece*. (nie odniósł się)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I don't remember what I bought. I brought two souvenirs.	I bought a picture of the church in Rome. I brought a cap with the British flag.	I took a picture of the church in Rome and put it on the wall in my room. I bought a very interesting book about the Alps. It will remind me of my first solo trip.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, wybierając się na samotną wycieczkę.**

7.8. Zdający […] udziela rady.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przekazuje przynajmniej jedną radę/wskazówkę dotyczącą wyjazdu na wycieczkę w pojedynkę – bez towarzystwa.

Rady/wskazówki udzielone przez zdającego mogą dotyczyć, np.

- planów/przygotowań do wycieczki w pojedynkę, np. *Try not to take too many things. Remember you will have to carry your luggage.* (odniósł się); *I recommend starting your solo travel with the big cities. Small towns and villages can be more challenging for beginners*. (odniósł się i rozwinął); *I advise you to book hostels. In my opinion, they are the best accommodation for solo travellers*. (odniósł się)
- dokumentów, pieniędzy itp., np. *If you are planning a lonely trip abroad, make sure you have an up-to-date passport and check whether you need visa or not.* (odniósł się i rozwinął); *To avoid problems be sure to have extra money.* (odniósł się)
- technologii, elektroniki, np. *My advice for people who would like to travel solo is: always have your phone with you. It helps to check weather forecast or words/phrases in a foreign language.* (odniósł się i rozwinął); *Remember to download all the maps you may need while travelling*. (odniósł się)
- bezpieczeństwa podczas wyjazdu, np. *One of the top tips for travelling alone is to carry a first-aid box.* (odniósł się); *Share your travel places with your family or friends and stay connected with them during solo travels.* (odniósł się i rozwinął); *Avoid night travels as it can be dangerous*. (odniósł się).

Z pracy musi jasno wynikać, że przekazana informacja jest **radą/wskazówką** dla osób wybierających się na wycieczkę. Jeżeli zdający informuje, co on stosuje, jak się zachowuje wybierając się na wycieczkę w pojedynkę i/lub będąc na takiej wycieczce, a w pracy nic nie wskazuje na to, że jest to rada/wskazówka, to taka realizacja tego podpunktu polecenia **nie jest akceptowana**, np. *For each of my solo trips I never plan too much.* (nie odniósł się) **ALE** *For each of my solo trips I never plan too much. I think you should do the same.* (odniósł się)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Nie jest wymagane poinformowanie, że wskazana rada dotyczy wycieczki w pojedynkę, np. *Read reviews when booking your accommodation*. / *You must be insured before travelling abroad.* (odniósł się) **Nie akceptuje się** odpowiedzi, w której zdający nie przekazuje żadnej rady dotyczącej wybierania się na wycieczkę w pojedynkę lub doradza czytelnikom bloga, żeby nigdy nie wybierali się na wycieczki w pojedynkę, np. *Never travel on your own. I suggest travelling with your best friends.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
You can visit any country in the world.	One of my tips is to start planning your solo trip in advance.	Before you leave, learn to chat with strangers. Starting such conversations can be a challenge especially when you are an introvert like I am.
If you want to travel alone, you have to remember some things.	During alone travels be careful when you meet other people.	If you are going to travel alone always have a map, some knowledge about the place you are going to and a power bank to charge your phone.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2023/24 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych, za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, z dysortografią, z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
    Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. W liczbie wyrazów bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty*. – 4 wyrazy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl